

تکنیک‌های جراحی در دام‌های کوچک

(سگ و گربه)

تألیف:

دکتر مهدی مرادی

متخصص جراحی دامپزشکی (D.V.M-Ph.D)

دانشیار بخش جراحی دانشکده دامپزشکی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

تابستان ۱۳۹۳

سرشناسه : مرجانی، مهدی
 عنوان و نام پدیدآور : تکنیک‌های جراحی در دامهای کوچک (سگ و گربه) / تألیف مهدی مرجانی.
 مشخصات نشر : تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات: دانشگاه آزاد اسلامی (کرج)، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : ۸۲۰ ص: مصور (رنگی)، جدول.
 شابک : 978-964-10-2074-5
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : دام‌ها -- جراحی
 موضوع : سگ‌ها -- جراحی
 موضوع : گربه‌ها -- جراحی
 شناسه افزوده : دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات
 شناسه افزودنی : نگاه آزاد اسلامی، واحد کرج
 رده بندی کنگره : SF۹۱۱:م۴۸ ۱۳۹۳
 رده بندی دیویی : ۶۱۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۸۳۷۸

عنوان کتاب: تکنیک‌های جراحی در دامهای کوچک (سگ و گربه)

تألیف: دکتر مهدی مرجانی

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۲۰۰۰

ناظر چاپ: رهی غفاریان

صفحه آرای و طراحی جلد: کانون تبلیغاتی نوژن طراحان

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی - سازمان چاپ و انتشارات با همکاری واحد کرج

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

شابک: ISBN: 978-964-10-2074-5

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

(فهرست موضوعی مطالب)

مقدمه

فصل اول..... ۱۵

عمل جراحی انترویون و اکترویون

فصل دوم..... ۳۵

عمل جراحی برداشتن پلک سوم

فصل سوم..... ۴۹

عمل جراحی تخلیه کور چشم

فصل چهارم..... ۶۷

عمل جراحی کیست غدد بزاقی

فصل پنجم..... ۸۹

عمل جراحی قطع گوش

فصل ششم..... ۱۱۵

عمل جراحی هماتوم لاله گوش

فصل هفتم..... ۱۳۷

عمل جراحی التهاب گوش خارجی

فصل هشتم..... ۱۷۵

عمل جراحی مری

فصل نهم..... ۱۹۱

اصول شکافتن حفره شکم

فصل دهم..... ۲۳۳

عمل جراحی معده

فصل یازدهم..... ۲۵۹

عمل جراحی تثبیت معده

فصل دوازدهم..... ۲۷۷

عمل جراحی قلب و آئسوز از بخشی از روده

فصل سیزدهم..... ۳۱۳

عمل جراحی طحال

فصل چهاردهم..... ۳۳۳

عمل جراحی کلیه

فصل پانزدهم..... ۳۶۱

عمل جراحی مثانه

فصل شانزدهم..... ۳۸۵

عمل جراحی برداشت تخمدان و رحم

فصل هفدهم..... ۴۲۳

عمل جراحی سزارین

فصل هجدهم..... ۴۴۵

عمل جراحی اپی زیوتومی

فصل نوزدهم..... ۴۶۱

عمل جراحی برداشت پستان توموری شده

فصل بیستم..... ۴۹۱

عمل جراحی اخته

فصل بیست و یکم..... ۵۳۱

عمل جراحی رازکنش

فصل بیست و دوم..... ۵۴۳

عمل جراحی فتق نافی

فصل بیست و سوم..... ۵۶۳

عمل جراحی برداشت کیسه و غدد اطراف آن

فصل بیست و چهارم..... ۵۸۳

عمل جراحی قطع دم

فصل بیست و پنجم..... ۶۰۱

عمل جراحی قطع بند انگشت اضافی در سگ

فصل بیست و ششم..... ۶۱۷

عمل جراحی قطع ناخن

فصل بیست و هفتم..... ۶۳۳

عمل جراحی قطع بند انگشت

فصل بیست و هشتم..... ۶۴۷

شکستگی‌های بخش میانی استخوان ران

فصل بیست و نهم..... ۶۷۹

شکستگی‌های دیافیز استخوان بازو

فصل سی ام..... ۷۰۳

شکستگی استخوان درشت نی و نازک نی

فصل سی یکم..... ۷۲۳

شکستگی‌های بخش میانی استخوان رادیوس و اولنا

ضمائم..... ۷۳۹

مقدمه

بنام آن ذات مقدس آغاز می‌کنیم که خالق التیام است و با این خلقت، جراحی را معنا می‌بخشد. او را شکر می‌کنیم که راه شناخت عاقلانه و نه کورکورانه را با علم و تحقیق آن، ما آموخت و با درک و لمس اعضا و بافت‌های بدن جانداران و موشکافی عمیق ردهای آن، او را بهتر و بیشتر می‌شناسیم و به معنای واقعی وقتی این عظمت را حس می‌کنیم که انجام تکنیک‌های جراحی و با پشتوانه التیام بافت‌های بدن می‌توانیم خلقت ترمیم‌ناپذیر را مشاهده نماییم.

هنر انجام اعمال جراحی یکی از اکتسابی و آموزشی است و با کسب تجربه و ممارست بسیار بدست می‌آید. در این میان وجود استعداد های فردی و ذاتی و حس ابتکار و خلاقیت نیز بسیار ارزشمند است. شاید برای دوستان جراح دامپزشک زیاد پیش آمده باشد و با مواردی روبرو شده اند که در هیچ کتابی نظیر آن مشاهده نشده است و از زیباترین حالات در زمان اعمال جراحی، زمانی است که باید از جمیع مطالب آموخته شده، تجربیات و حس ابتکار خود معجونی ساخت و به محمول آن غلبه بر بیماری است. آموزش مباحث جراحی برای اکثریت دانشجویان دامپزشکی بسیار جذاب و خاطره انگیز است. توجه به تغییرات خطوط پاره‌های بدن، در حین مشاهده فیلم‌های جراحی و یا مشاهده تکنیک‌های مختلف در این زمینه، خواننده را به یاد می‌آورد و حتی خاطره و تجربه برخی از اعمال جراحی که توسط آنها انجام می‌شود تا آخر عمر جزء صحنه‌های جالب و پیاد ماندنی است.

بدون شک دسترسی به سایت‌های مختلف از طریق اینترنت سبب شده است که اطلاعات جدید و به اصطلاح روز دنیا در اختیار افراد و دانشجویان عزیز قرار گیرد به‌طوری که در یک گشت و گذار شبانه در سایت‌های علمی و فشار دادن چند کلید به

کامل‌ترین اطلاعات در مورد یک مطلب دست می‌یابد و حتی گاهی صبح روز بعد با حضور در کلاس درس و ارائه این مطالب ما را غافلگیر می‌کنند که این حقیقتی مسلم است ولی هنر آموزش، طبقه‌بندی مطلب، تکرار مطالب ثقیل و تفهیم آنها و در نهایت اجرای اعمال جراحی که هدف اصلی و نهایی کار ماست پس دشوار، ماهرانه و همراه با تجربه چالشی است.

چون بسیار عزیزی که توان بیان جدیدترین مطالب را به شیواترین کلام در زمینه جراحی داشته‌اند، ولی توان انجام جراحی ماهرانه حتی در حد نیازهای حرفه‌ای را نداشته باشند و برعکس این موارد نیز صادق است. ما برآنیم تا در دو زمینه علمی و عملی دانشجویان را به یادگیری و آموزش و بصیرت در حد بضاعت علمی، آموزشی و تجربی خود بهره‌مند سازیم که بی‌شک همت تلاش دانشجویان در این زمینه بسیار موثر است. نویسنده عقیده دارد که برای تدریس و آموزش جراحی، نمایش تصاویر بسیار سودمند است و در یادگیری مطالب تأثیر بیشتری دارد. این سعی شده تا مراحل اساسی و ضروری در هر عمل جراحی به تصویر کشیده شود و همراه توضیحات مناسب، مقتضی و مفید باشد. خواننده بدین ترتیب می‌تواند با مشاهده تصاویر خواندن مطالب، اطلاعات را به شکل هماهنگ دریافت کند.

امروزه انجام اعمال جراحی در زمینه دامهای کوچک و بزرگ و خصوصاً سگ و گربه در دنیا به علل زیر مورد توجه قرار گرفته است:

- ۱- اهداف درمانی با توجه به بعد عاطفی و علاقه به حیوانات
- ۲- استفاده از سگ و گربه به عنوان مدل‌های تجربی در اعمال جراحی انسانی (animal model).

۳- استفاده از سگ به عنوان سگ‌های تربیت شده پلیس، سگ‌های امدادی برای حوادث غیر مترقبه و دیگر استفاده‌هایی که سبب می‌شود بحث درمانی آنها به واسطه

سرمایه گذاری کلان روی آنها ارزشمند باشد.

برای بیان ارزش و اعتبار موارد فوق ذکر این نکته کافی است که انجام اکثر تحقیقات پزشکی و اجرای اولیه آن روی انسان توأم با ریسک بوده و مقدور نمی باشد لذا از حیوانات مدل استفاده نموده و پس از کسب تجربه و ممارست لازم و اخذ مجوزهای معتبر پیشگوانه علمی امکان تحقیق روی انسان مهیا می شود و نمونه بارز آن تحقیقات دکتر ای است که همه روزه شاهد آن هستیم.

در ترمیم و تکمیل کتاب سعی شده بر اساس مباحث و سر فصل دروس گام برداریم و از مدرسین بالینی و یا تخصصی که برای دانشجویان دوره دکتری عمومی ضرورتی به بیان آن نیست سنجیده شود لذا در تفهیم مطالب این کتاب به مطالعه قبلی و پیش زمینه و خواندن کتاب های جراحی و آشنایی کلی به اصول اولیه جراحی و بی هوشی نیازمندیم. به علاوه پیش نیاز مطالعه این کتاب آشنایی با مراحل ضد عفونی و مواد ضد عفونی کننده، وسایل جراحی، مواد مورد نیاز برای بخیه کردن و شناخت الگوهای مختلف بخیه کردن، التیام زخم، اصول ترمیم کسبگی ها و مراقبت های حمایتی مانند سرم درمانی، درمان با آنتی بیوتیک و آشنایی با داروهای ضد التهاب و موارد مشابه است. پس فرض اصلی را بر این می نهیم که عزیزان و همکاران محترم به مباحث مختلف ذکر شده و اصولی جراحی و دیگر موارد وابسته اشراف دارند.

توصیه می شود دیگر کتاب های نگارنده (مانند کتاب مقید کردن و کورچک و حیوانات آزمایشگاهی - اصول بیهوشی با داروهای تزریقی - اطلس جراحی جراحی دام های بزرگ - راهنمای سریع لوازم جراحی دام پزشکی)، پایان نامه های جدید و همگام با علم نیز استفاده شود. خوشبختانه با توجه به حرکت سریع علم در زمینه های مختلف و وجود کتاب های تخصصی و فوق تخصصی در یک زمینه خاص، به راحتی علاقه مندان می توانند جوابگوی نیازهای موشکافانه خود باشند.

در انتخاب تکنیک‌ها حتی المقدور تلاش نموده ایم بر اساس امکانات موجود داخل کشور توضیحات لازم داده شود هرچند اعتقاد راسخ داریم که کاربرد وسایل و تجهیزات مدرن و جدید در انجام اعمال جراحی و اجرای تکنیک‌های جدید حرف اول را می‌زنند و لسی این دلیل بر آن نیست تا ما را از انجام هدف آموزشی خود باز دارد. از سویی برخی از فنون بحث شده در این کتاب مربوط به اطلاعات درمانگاهی و جراحی تشخیصی نویسنده است.

با اقبال علوی در فروتنی اعلام می‌داریم که املائی نوشته نشده غلط ندارد؛ و به گفته بوزرجی در این کتاب نیز چیز را همگان دانند، همگان از مادر نزاده اند لذا ممکن است در تنظیم یا ارائه مطالب، اقصای هم وجود داشته باشد. از طرفی باید نیاز به دانایی را در خود تبدیل به دانستن کنیم. در همکاری و مساعدت سروران و دانشمندان اهل فن برای رفع نواقص احتمالی یا تکمیل مطالب زاری می‌باشد. به علاوه بر عزیزان پوشیده نیست که امکان ارائه کلیه اعمال جراحی در یک کتاب به سادگی امکان پذیر نیست و چون تنظیم مطالب هدفدار و سعی در خلاصه نمودن مطالب و ذکر کلیات بوده است، به همین دلیل در جلد دوم مطالب به صورت تخصصی بر رویه‌های جراحی‌های تخصصی مطرح خواهد شد. با توجه به نیازهای حرفه‌ای و دسترسی سریع و سلیس به برخی مطالب و اطلاعات پایه سعی شده است تا در آخر کتاب و بخش ضمیمه اطلاعات کلی در قالب جداول و به صورت متراکم و سهل الوصول در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد. این اثر و فعالیت، ادامه راه پیشکسوتان جراحی و بیهوشی دامپزشکی، استادان و همکاران گرانقدری چون «مرحوم دکتر اصغر ایلخانی»، «دکتر پرویز حکمتی»، «دکتر ایرج نوروزیان»، «دکتر داوود شریفی»، «دکتر جلال بختیاری» و بقیه عزیزان می‌باشد. از طرفی مراتب سپاس و قدردانی خود را از خوبانی همچون دکتر عباس احمدی معاون محترم پژوهشی واحد کرج، سرکارخانم سحر گریوانی، همکاران دانشکده دامپزشکی

واحد کرج و پرسنل محترم معاونت پژوهشی واحد که هر یک سهم ارزنده‌ای در چاپ
این اثر داشته‌اند اعلام می‌دارم.
امید آن داریم که حاصل این تلاش بتواند پشتوانه‌ای در جهت ارتقاء علمی
دانشجویان عزیز باشد.

دکتر مهدی مرجانی

دانشیار بخش جراحی دانشکده دامپزشکی

(D.V.M-Ph.D)

mzmarjani@gmail.com

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

زمستان ۱۳۹۱

www.ketab.ir